

Nr 228.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående rätt för distriktsbarnmorskan Anna Elisabet Palmgren till viss tjänstårsberäkning för pension; given Stockholms slott den 3 mars 1938.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 3 mars 1938.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anför:

Jag anhåller att få underställa Kungl. Maj:ts prövning fråga om rätt för distriktsbarnmorskan Anna Elisabet Palmgren till viss tjänstårsberäkning för pension från statens pensionsanstalt.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,
att Palmgren är född den 8 november 1881 och således 56 år gammal;
att hon under tiden 26 september 1913—31 maj 1925 varit anställd såsom
s. k. fattigbarnmorska hos Stockholms stads hälsovårdsnämnd, därvid hon

icke åtnjutit fast avlöning men enligt avtal med nämnden varit berättigad att för biträde åt fattiga barnaföderskor uppbära ersättning av stadens medel för varje förrättning;

att hon sedan den 1 juni 1925 varit distriktsbarnmorska i Vendelsö distrikt inom Stockholms län, i vilken anställning hon enligt vederbörligt medgivande äger rätt att — utan hinder av att hon uppnått föreskriven pensionsålder, 55 år — kvarstå till den 8 november 1938;

att hon från och med den 1 juni 1917 till och med den 31 maj 1925 varit delägare i barnmorskornas pensionsanstalt, vilken anstalt under åren 1917—1924 till hennes pensionering uppburet — förutom av henne själv inbetalda avgifter — årliga bidrag såväl av Stockholms stad som av staten;

samt att Palmgren från och med den 1 juni 1925 är delägare i statens pensionsanstalt i egenskap av distriktsbarnmorska.

I skrivelse den 23 januari 1936 till statens pensionsanstalt gjorde barnmorskestyrelsen för Stockholms län framställning i syfte att pensionsanstalten, med stöd av de i § 6 anstaltens reglemente den 31 december 1919 (nr 878) meddelade föreskrifterna om retroaktiv giltighet av reglementet, måtte bestämma, att reglementet skulle anses hava varit gällande för Palmgren jämväl under den tid, hon varit anställd hos Stockholms stads hälsovårdsnämnd, varigenom Palmgren skulle bliva berättigad att mot vederbörlig engångsavgift såsom tjänstår för pension såsom distriktsbarnmorska tillgodoräkna nyssnämnda tid. I häröver meddelat beslut den 21 februari 1936 yttrade pensionsanstalten, att enär i framställningen åsyftad tjänstgöring icke kunde anses hava ägt rum under sådana anställningsförhållanden, som avsåges i åberopade författningsrum, pensionsanstalten vore förhindrad bifalla framställningen.

Sedan barnmorskestyrelsen hos Kungl. Maj:t anfört besvär över pensionsanstaltens berörda beslut, fann Kungl. Maj:t i regeringsrätten genom utslag den 5 mars 1937 ej skäl att göra ändring i pensionsanstaltens beslut.

I en till Kungl. Maj:t ställd skrift har nu Palmgren anhållit, att Kungl. Maj:t måtte genom framställning till riksdagen utverka medgivande för henne att under villkor, som skulle hava gällt om § 6 anstaltens reglemente varit tillämplig, såsom tjänstår för pension såsom distriktsbarnmorska tillgodoräkna den tid, hon före tillträdet av sistnämnda befattning den 1 juni 1925 innehaft anställning hos Stockholms stads hälsovårdsnämnd.

Barnmorskestyrelsen i Stockholms län har hemställt om bifall till den av Palmgren sålunda gjorda ansökningen.

Statens pensionsanstalt har i utlåtande den 4 januari 1938 tillstyrkt ansökningen, såvitt angår tiden 1 juni 1917—31 maj 1925, och därvid anfört, bland annat, följande:

Palmgren torde, under förutsättning att avbrott i tjänstgöringen såsom distriktsbarnmorska icke ägt rum, i händelse av avgång vid 1937 års slut varit berättigad att årligen uppbära pension med 467 kronor, pensionsför-

höjning med 85 kronor samt dyrtidstillägg, utgörande enligt för närvarande gällande indextal 132 kronor, eller tillhoppa 684 kronor. Skulle hon erhålla rätt att såsom tjänstår för pension räkna jämväl den tid, under vilken hon tjänstgjort såsom s. k. fattigbarnmorska, eller tiden 26 september 1913—31 maj 1925, skulle den årliga pensionen i stället komma att uppgå till, inberäknat tilläggsförmåner, 1,392 kronor. Pensionsanstalten anser sig med hänsyn till konsekvenserna icke kunna tillstyrka, att Palmgren medgives rätt att tillgodoräkna sig hela sistnämnda tid. Dock finner anstalten billighets-skäl tala för, att hon såsom tjänstår för pension får räkna den del av den- samma, under vilken hon varit delägare i barnmorskornas pensionsanstalt och dit erlagt pensionsavgifter, d. v. s. tiden 1 juni 1917—31 maj 1925. Därvid skulle under ovan angivna förutsättningar hennes årliga pensions- förmåner bliva pension 798 kronor, pensionsförhöjning 150 kronor samt dyrtidstillägg 204 kronor eller tillhoppa 1,152 kronor.

Enligt vad jag inhämtat ingår i det i pensionsanstaltens utlåtande först angivna pensionsbeloppet, 467 kronor, jämväl ett belopp, motsvarande Palmgrens tillgodohavande i barnmorskornas pensionsanstalt. Det i utlåtandet under förutsättning att Palmgren tillgodoräknas tiden från och med den 1 juni 1917 angivna pensionsbeloppet, 798 kronor, utgör summan av mot tjänstetiden 1 juni 1917—31 december 1937 svarande pension, 755 kronor, och 43 kronor, motsvarande Palmgrens tillgodohavande i barnmorskornas pensionsanstalt, i den mån detta icke skulle åtgå till täckande av engångsavgift för tillgodoräknande av tiden 1 juni 1917—31 maj 1925.

Statskontoret har anslutit sig till pensionsanstaltens förslag.

Jag anser det skäligt, att Palmgren erhåller rätt att jämlikt myndigheter- nas förslag för pension från statens pensionsanstalt i egenskap av distrikts- barnmorska tillgodoräkna jämväl tiden 1 juni 1917—31 maj 1925, varunder hon såsom s. k. fattigbarnmorska i Stockholms stads tjänst varit del- ägare i barnmorskornas pensionsanstalt och dit erlagt pensionsavgifter. Det föreslagna medgivandet innebär, att Palmgren i avseende å tjänstårs- beräkning behandlas, såsom om hennes tjänstgöring under nyss angivna tid ägt rum under sådana anställningsförhållanden, att de i § 6 anstaltens reglemente meddelade bestämmelserna om retroaktiv giltighet av reglemen- tet varit tillämpliga.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att distriktsbarnmorskan Anna Elisabet Palmgren må för pension från statens pensionsanstalt tillgodoräkna ti- den 1 juni 1917—31 maj 1925, varunder hon tjänstgjort såsom barnmorska i Stockholms stads tjänst, dock med skyldighet för Palmgren att vidkännas engångsavgift för denna tid, såsom om § 6 anstaltens reglemente varit i förevarande fall tillämplig.

Kungl. Maj:ts proposition nr 228.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Folke Ericson.